

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.

Félévre 3 ft. — kr.

Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:
Szinház-utca 404. szám.

NEMLER.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1–10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden ígatáskor 30 kr. —
Nagyobb hirdetések nélküli
szerint. — Hirdetések fölve-
tetnek a szerkesztőségénél.

Az országgyűlést összehívó királyi leirat a belügyminisztérium útján a törvényhatóságoknak már szétküldött.

A királyi leirat szövege következő:

Mi első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya, stb. és Magyarország Apostoli királya.

Kedvelt hűveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása felett örködni:

miután az 1848. évi IV-dik t. cz. 1. §-a az országgyűlést évenként Pestre egybehívati rendeli;

s miután számos, függöben lévő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürögösen követelik:

ministertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó évi Szent-Mihály hó 1-én megnyitandó országgyűlésre szab. kir. Pest városába egybehívjuk.

Minek folytatásáért nekik ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyék mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1847—48-ik évi pozsonyi országgyűlésen alkotott V-dik és az 1848-ik évi kolozsvári országgyűlésen hozott II-dik t. cz., végre az 1868. évi 43. t. cz. 4. §-a által rendelt módon és számban megválasztandó képviselők a fennkített országgyűlésen megjelenjenek, s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíthatassék.

Kikhez egyébiránt császári és királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradván.

Kelt Budán, 1872. évi pünkösd hó 11-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Lónyay Menyhért, s. k.

Horváth Boldizsár programbeszédéből.

A 69-iki választások alkalmával Horváth B. akkori igazságügyminiszter adott legérzelmesebb programot a teendők felől.

Most nem miniszter többé; de programbeszéde, melyet régi választói előtt Szombat helyen tartott, most is országos esemény, országos figyelem tárgya.

Lapunk teréhez képest csak kivonatban közölhetjük e remek beszédet.

Az olvasó ennyiből is, gazdagon fog részesülni ama magas államférfiai nézetek élvezetében.

Itt következik:

A kormány az 1848-ki törvények alapján alakult. E kormánynak tehát fő- és alaphivatása nem lehetett egyéb: mint érvényt szerezni az 1848-diki törvényhozás nagy elveinek mindkét irányban; t. i. mind föl- és kifelé, mind pedig le- és befelé.

E hivatását föl- és kifelé az által teljesítette a kormány, hogy a törvényhozás útján létrehozta azon törvényeket, a melyek visszaszerették a nemzet államiságát s önrendelkezési jogát azon korlátok közt, a melyeket a *pragmatica sanctión* alapuló államjogi kapcsolat vont elének.

Az alakra és módokra nézve, a mint az eszközöltetett, lehetnek és vannak még mindig eltérő vélemények az országban. Nem vagyok oly szigorú politikai ellenfeleim iránt, hogy pálcát törjek nézeteik fölé; de annyi mégis bizonyos, hogy a szellemi és anyagi jólét fokozatos emelkedése, a haza fölvirágzásának ezernyi és ezernyi jelenségei, a melyekkel a közjogi kiegyezés óta találkozunk, oly megbecsülhetlen eredmények, a melyeket az alak mellékszempontjából kockázhatni nem volna politikai eszély.

És hogy miként fogta föl hivatását a kormány a másik irányban, t. i. le- és befelé, — ennek legvilágosabb bizonyítéka a trónbeszéd, a melylyel ő felsége a király a lefolyt országgyűlést 1869. évi ápril 20-án megnyitá. Ama kormánynak, a melyek több mint négy éven át voltam szerencsés tagja lehetni, belügyi programját leghívebben jellemzik a trónbeszédnek következő szavai: „Föladatunk a nemzet összes erejét

gyorsan és határozottan a benső átalakulás nagy munkájára irányozni; helyrehozni az események által okozott mulasztásokat; szakítani a mult azon hagyományával, a melyek a korszerű haladásnak útjában állanak; átalakítani az ország intézményeit a kor szelleméhez s az új viszonyok szükségéhez képest; minden irányban fejleszteni a nemzet szellemi és anyagi súlyát: hogy azon állást, a melyet az újabb rendezett közjogi alapokon az államok sorában elfoglalt, mint a nyugati kultúra egyik öre s tényezője, méltóan betölthesse.

T. polgártársaim! Mi önálló állammá lettünk anélkül, hogy a multból átvehettünk volna egy önálló államnak megfelelő szervezetet. Befejezetlen vagy primitív szervezet mellett tehetünk ugyan kisebb-nagyobb mozgást; de egészséges, erőteljes államéletet nem vagyunk képesek kifejteni. Intézményeink egy része még most is a feudális kor jellegét hordja magán, s nem felel meg az új viszonyok szükségének; míg másrésről hiányzanak lényeges intézmények, a melyeket a modern államélet szempontjából nem nélkülözhetünk. Tehát államszervezetünk mielőbbi kiegészítése részint e régi intézmények átalakítása, részint pedig hiányzó intézmények megalkotása által egészséges fejlődésünknek legelső életkérdését képezik.

Súlyt helyezek magasabb politikai szempontokból is. Európa hatalmi viszonyainak átalakulását én nem tartom befejezett minék. Isten tudja, minő válságok következhetnek be ránk. E válságokkal bátrabban nézhetnénk szemközt, ha már befejeztük volna szervezetünket; mert annál több védelmi erőt, ellentállási tehetőséget lennénk képesek kifejteni.

Minél több biztositékot nyujt valamely állam a szabadság és a rend érdekének, — ezt pedig egy szervezetlen állam nem képes nyujtani, — annál nagyobb és erősebb a cohaesio, a mely az államot a benső szétbomlás vagy külső szétbomlás ellen biztositja.

S aztán megvallom, ha netalán bekövetkeznék egy szomorú korszak, a mely Európát ismét a hódítások hadjáratával borítaná el, remegnék a gondolattól, ha valamely hódító hazánk elleni kísérletét a civilizatio terjesztésének ürügye alatt indíthatná meg.

Igen uraim, nekem az a meggyőződés, hogy valamint mi a vezérszerepet e geographiai területen, a melyet hazánknak nevezünk, a multban is nem számírónk tulsulya, hanem erkölcsi fölénységünk s államalkotó képességünk által tartottuk föl: úgy jövrők talizmánja is ebben rejlik; s vádoljanak bár engemet ismét idealizmusról, de hazafiai aggodalmaim nem birnak nyugalomra vergődni addig, a míg be nem következik az időpont, a melyben czáfolatul azok ellenében, a kik még mindig azon gunnyal illetnek bennünket, hogy az üres frázisok népe vagyunk, fölemelt homlokkal azt mondhatnám: „íme, intézményeinkre mutatok, ezek hirdetik, hogy a trónbeszéd szavai szerint a nyugati kultúrának örei és tényezői közé tartozunk.”

A mint tehát méltóztatnak látni, én a régi vagyok. Nem hoztam magammal új jelszavakat: a régi program az, a melyet ismételve föltárok önök előtt. Vajha új programmal kellene fellépnem jelül annak, hogy a régi giben foglalt vágyaink mind teljesebbé mentek már. De fájdalom, az elért eredményeket mind számra, mind fontosságra nézve majdnem tulszárnyalja az, a mi még ama programból a jövőre fenmaradt.

Ragaszkodom most is e programhoz lellem egész melegével, a meggyőződés teljes erejével. Mindenek fölött pedig ragaszkodom a közjogi alaphoz, a mely még mindig ostrom tárgyát képezi. Ragaszkodom ahhoz: mert még nem akadt senki, a ki annál jobbat tudott volna fölmutatni. Ragaszkodom hozzá: mert habár alaki tökély s az elmélet szempontjából nem emelkedik is minden bírálaton fölül, de azon gyakorlati eredmények után, a melyeket csak eddigelé is fölszínre hozott, elég jónak bizonyult arra nézve, hogy lehetővé tegye, sőt elősegítse a nemzet regenerációját, nemzeti s államéletünk megszilárdulását. S ragaszkodom kell a létező közjogi alaphoz elvégre még azon okból is: mert nemzetközi jellegénél fogva egyoldalú elhatározásunk által úgy sem volna módosítható.

Igaz, jöhetnek események, a melyek nemcsak lehetővé, sőt szükségessé is fognák tenni e nemzetközi

szerződés megváltoztatását. Ily események sorába tartoznék, ha a kiegyezésnek azon alapföltétele, hogy az alkotmányosság a monarchia mindkét államában fönálljon, Ausztriában megszüntetnék; vagy ha a szerződést a másik érdekelt fél, t. i. maga Ausztria óhajtaná módosítani. Csakhogy arról: mit léptessünk akkor a megszünt szerződés helyére, minővé alakítsuk át a két állam viszonyát egymáshoz, ma még időelőtti dolog volna akár tanácskoznunk, akár határozunk. Ez az akkori nemzedék föladata lesz. Mindamellét jóstehetség nélkül is megmondhatjuk, mit fognak ez esetben tenni utódaink. Azt, a mi az akkori körülmények közt lehetséges lesz, s azt, a mit a nemzet akkori érdekei követelni fognak.

Én azonban, őszintén megvallom, nemzetünk érdekében épen nem óhajtanám az ilyen esélyek bekövetkezését, azon egyszerű oknál fogva: mert nekünk, hogy a konsolidáció munkáját szerencsésen befejezhesük, nélkülözhetlen szükségünk van Ausztria barátságára, szövetségére, támogatására; anynyira szükségünk van, hogy a monarchia fönmaradása Magyarországra nézve — kivált ma még — legnagyobb életkérdés; már pedig a monarchia lételének és jövőjének egyetlen biztos alapját azon dualisztikus államforma képezi, a melyet mi hoztunk létre. Fönállt a monarchia egy ideig mint egységes állam. Nem tarthatá magát ez alapon s első sorban a mi ellenzésünk dönté meg azt. Másik államform alehetne a foederáció; de e laza kapcsolat a mi geographiai helyzetünkben s Európa mai viszonyai közt nem volna egyéb, mint a szétbomlás kezdete. Ha tehát nem elégítene is ki bennünket a dualisztikus államforma, mégis el kellene fogadnunk azt, mint legjobb barmindannyi közt.

S már most uraim, természetesen fogják önök találni, hogy ha nézeteim az ország sorsát érintő főkérdések iránt a régiek maradtak, akkor pártállásom sem változhatott. Ama nagy férfiu követője vagyok ma is, a ki magas erkölcsi befolyásánál fogva döntő tényező volt a kiegyezés létrehozása körül. Azon politikai iskola hűve vagyok még mindig, a melynek alapítója, vezérszelleme Deák Ferencz.

Csalódásban vannak azok, a kik azt hiszik: hogy a Deák-párt a közjogi kiegyezés létrejöttével befejezte művét s hogy a belreformok vezetését most már más pártnak kell átengednie. A kik e tévhitben ringatják magukat, azok nem ismerik a deákpárti politikának, sem kiindulási pontját, sem azon célt, a mely e párt szemei előtt lebegett a kiegyezésnél. Engedjék meg tehát uraim: hogy tisztázhassam a nézeteket e kérdés körül.

A közjogi kiegyezés nem volt kizárólag loyaltási eljárás a fejedelem, sem pedig pusztá rokonszenvi aktus a monarchia másik állama irányában. Annak indokai s célja, első főszorban, saját nemzetünknek érdekeiből volt merítve s abban állott: hogy megszüntesse elvégre a támadásokat állami s nemzeti lételünk ellen, hogy bezárja azon boldogtalan korszakot, a melyben e nemzet összes erejét századokon át az önfentartás nehéz küzdelmei abszorbeálták; hogy lehetővé tegye ez erőt ezentul a belreformokra, a benső átalakulásra, s különösen az 1848-iki elvek életbeléptetésére, szóval az ország szellemi s anyagi jólétének fejlesztésére, a nemzet konsolidációjára fordítani.

Ebben állt uraim a Deák-párt politikája a kiegyezéskor, s miután e politika végcéljától még távol állunk, a Deák-párt politikai életfeladatát még nem tekintheti befejezettnek. A közjogi kiegyezéssel e párt sajátlag csak alapját téve le azon minék, a melynek létrehozására vállalkozott. E mű az ország regenerációjára. A Deák-párt nem abdicálhat addig, a míg a nemzetet a közjogi kiegyezés eme céljához el nem vezeté.

A Deákpártnak e szerint, saját szerű pártviszonyaink közt, kettős feladata van. Feladata egyrésztől megvédeni azon közjogi alapot, a melynek felforgatása a nemzet erejét elvonná a benső átalakulás munkájától s az ország sorsát újabb a bizonytalanság esélyeinek tenné ki; s feladata másrésztől kezdeményezni, sürgetni, támogatni minden belreformokat, a melyek a modern állam megvalósítására, a nemzet szellemi és anyagi súlyának gyarapítására vezetnek.

A Deákpárt tehát nem türheti, sem a közjogi alap megtámadását, sem a tespedés vagy visszaesés szellemét. Egyik úgy ellenkeznek a Deákpárt céljával, hivatásával, mint a másik. A közjogi alap feladása lehetetlenné tenné a célt, a melynek kedvéért a közjogi kiegyezés létrejött; a belreformok elejtése pedig kompromittálná a közjogi kiegyezést, a midőn azt eredeti céljától eltérő, sőt merőben ellenkező célok eszközeül használná fel.

Akár egyik, akár másik irányzatot becsempészni akarni a Deákpárt táborába, a legnagyobb hüttlenség volna e párt zászlója ellen, s legnagyobb tiszteltetés és hálátlanság azon férfiu ellen, a ki a párt élén áll, s a ki bizonyosan nem ezért töltötte hosszú áldásteljes életét a békés és biztos haladás s a szabadelvű eszmék szolgálatában, hogy nevét most élte végnapjaiban, akár a politikai kockajáték, akár pedig a reakció köpenyüül vesse oda. E férfiu csak nem rég jelezte újra az irányt, melyet a belreformok terén kitűzött. Jelszava: „a szabadelvű demokrácia.”

A teendők részleteiről, főként igazságügyünk-re vonatkozólag, kimerítő programot nyújt Horváth; de abból csakis a következő pontoknak tudunk helyet szorítani:

Első sorban áll a felsőház rendezése. A mai förendiház sem határozatlan jogkörénél, sem egybeállításánál fogva nem maradhat továbbra fenn.

A felsőház rendeltetése az: hogy a pártok felett állván, erkölcsi tekintélyével, tudományával, higgadságával ne legyen akadályozója az alsóház törekvéseinek, hanem csak mérséklője, akkor, ha azt netalán a párt-szenvedély tulragadta volna a kellő korlátokon. E szerint a felsőház nem birhat a korlátlan veto jogával, mert ez megghiúsítása lenne a nemzet akarátának, a mely képviselői által az alsóházban nyilatkozik. A felsőház rendezésénél tehát egyik lényeges szempont az, hogy annak viszonya az alsóház irányában szabatosan megállapíttassék s visszavetési joga kellő korlátok közé szoríttassék.

A másik irányadó szempont, a melyre a felsőház alakításánál figyelni kell, az: hogy ne vigyük be oda a kasztszellemet, hogy ne tegyük azt egyes privilegiált osztályok monopoliumává, vagy egyoldalu, önző érdekek személyesítőjévé; továbbá hogy tagjai, a mennyiben a korona kinevezése folytán foglalhnának ott helyet, a törvényhozás függetlensége tekintetében elmozdíthatlanok legyenek.

Közlekedési ügyeinkben nemzetünknek egy nagy hibája van: az, hogy csak vasutakért lelkesedünk, ellenben közutainkat elhanyagoljuk. Ez orvosi nyelven szólva, annyi: mint megteremteni a test nagy artériáit, ellenben megfedekezni a kapillaris idegekről; holott ez utóbbiak nélkül a nagy artériák jótékonyága elvesz a testre nézve.

E hibás felfogás, ezen egyoldalu irány oka annak hogy vasutaink majdnem kizárólag az átviteli kereskedés számára vannak készítve s épen ezért jövedelmességük is csekélyebb, mint lennie kellene. A vasutak áldásait csak akkor fogjuk érezni teljes mértékben, akkor válnak azok anyagi felvirágzásunk valódi emeltyüivé, ha helyes közúti rendszer segítségével kapcsolatba hozhatunk az ország minden részeivel. Most a vasut sok helyütt hiában van azokra nézve, a kiket csak egy pár órányi távolság választ el attól; hiában azért: mert az év némely részeiben sártengerben fulnának el, a míg a vasúthoz érnének. S e baj a mi viszonyaink közt annál nagyobb, minthogy kivételre szánt cikkünk belértéke, azok súlyához képest aránytalanul csekély s ennél fogva eme cikkek a szállítási költségek terheit sokkal inkább megérik, mint például azon behozatali cikkek, a melyek csekély súly mellett nagy értéket képviselnek.

Ennél fogva fontosnak tartanám, ha a vasutak sporadikus megszavazása helyett, mindenekelőtt közlekedés rendszerünk egész összességében, vasuti és közúti hálózatunk együttesen s összhangzatosan állapíttatnának meg.

Egyik főfeladatunk gondoskodni az ország biztonságáról, a honvédelem eszközeiről. A közös hadsereg megszüntetése azonban, s egy külön magyar hadsereg alakítását nem tartom sem lehetőnek, sem célszerűnek. Lehetőnek azért nem: mert átalélná a kiegyezést; s célszerűnek azért nem: mert elviselhetlen terheket rakna a nemzet vállaira. Ellenben semmi akadályt sem látok arra nézve, sőt kívánatosnak ismerem el, hogy honvédségünk, mint a közös haderő kiegészítő része, mielőbb műszaki csapatokkal is elláttassék.

Idejé volna már adórendszerünk reformjára is kiterjeszteni figyelmünket. Igaz ugyan, hogy a reform e terén a legfőbb nehézségekkel és legnagyobb aggályokkal találkozunk. Nem apaszthatjuk el az államháztartás

egy vagy más jövedelmi forrását, még mielőtt annak pótlására egy új célszerűbb forrást nem nyújtottunk volna. Itt semminemű kombinációt nem tanácsos pusztán a theoriára, hanem számokra s a gyakorlat adataira kell fektetnünk. Mindemellett úgy hiszem, hogy az alkotmányos kormányzat óta gyűjtött öt évi adatok a kormánynek elégséges tájékozásul szolgálhatnak arra nézve, hogy az általa követendő rendszer iránt magát elhatározhassa s azt a törvényhozás bírálata alá terjeszsze. Nem is kételkedem arról, hogy a jövő országgyűlés egyik legfontosabb tárgyát a kormánynek ide vonatkozó javaslatai fogják képezni.

Pénzügyekben egyébiránt azon elvet vallom: hogy a fukarság nemcsak nem egyértelmű a takarékosaggal, hanem ennek gyakran épen ellenkezője. Hasznos befektetésektől a pénzt megvonni nem egyéb, mint megtagadni a fillérekért a réven, de később aztán forintokat dobni ki a vámon. Azért nem pártolhatnám soha az olyan szűkkeblű pénzügyi politikát, a mely egy, habár jelentékenyebb kiadást is megakarna tagadni, a midőn azzal közvetve a nemzet szellemi vagy anyagi fejlődésének kétségtelen lendületet nyujtanánk.

Egy csepürágó Kőhalomban.

Reszkess Magyarország! Guidó v. Bauszner Kőhalomban e hó 21-kén beszámoló beszédében mondá: hogy egyesíti a különböző szász pártokat és akkor megtanít minden más nemzetet — de különösen a magyart, kesztyűbe dudálni.

Nincs kétség benne — mondja a nagy hazafi, — hogy a szászok egyetemes nemzeti működésképpen készen fognak állni. (Mintha nem tudná az egész világ, hogy mind egy húron pendülnek.) Ő — és ifjú szász mind csak azt nézte: miként lehetne jó hivatalokra s a natio számára mentől kedvezőbb concessiókra szert tenni. Ez volt köztük a hazafiság jelszava; s ha nem sikerült, — most a' la Miletic tesznek kísérleteket.

Áldja a sorsot Guidó barátunk, hogy az egyesülés napja felderült, és hogy azt épen a magyarok barbarsága hozta fel, — mert különben szétszakadozva marcangolták volna egymást és tönkre tették volna saját magukat. Oh vérengző — egymást felfaló nép!

Lássuk mit tettek ők, mi által amaz emlékezetes — kár hogy nem 750 esztendő — baráti csókokat egymás ajkaira nyomták a „Frohnernben,” minek a medgyesi nagy nemzeti conferentia teendi fel koronáját. Bizony az nem csekélység! Horváth Boldizsár, volt igazságügy miniszter az 1870-ben hozott urbéri maradványokat tárgyaló törvényben a 82-ik §-t is javaslatba hozta, mely által a szász urbéri vagyion kérdés alá hozatik. Átkozott dolog volt attól a Horváthtól, hogy ő a Bauszner ur kedvéért épen most nem csinált oda urbériséget a hol soha sem volt; pedig megtehette volna azért, hogy olyan szépen szavaztak, — a szavazás előtt mindig elmenvén egy kis concessióért vagy kivételes kedvezményért.

Ezt az égre kiáltó igazságtalanságot Bittó miniszter még azzal tetőzte, hogy azt a jogtípó szakaszt a touron kívül csupán a Bauszner ur kedvéért nem akarta megsemmisíteni; sőt ellenkezőleg ezen urbériségi kérdés eldöntésére egy articularis törvényszéket akart összeültetni. Ez már aztán merénylet volt! melyet a szász követek egyetemes föllépése — mi a minisztert csakhogy kétségbe nem ejtette — gátolta meg.

Ez az eredmény már akkor megérlelte Bauszner urban az egyesülés nagy tervét; de a könyörtelen sors még más csapásokat is mért rá, melyek mindez ideig nagy tervében megakadályozták.

A második csapás, a törvényszéki nyelvkérdés volt. Bauszner ugyanis — logikája szerint — úgy magyarázta a törvényt, hogy az általa ugynevezett „szász földön” a törvénykezési nyelv német kell hogy legyen, indokolván azal, — mert ő úgy kívánja. Ez már aztán a Bauszner szerinti igazság, ki úgy látszik úgy ért ahhoz, mint Pilatus. Ezen a területen ugyanis mintegy 140.000 szász lakik, kik közül 100.000 a német nyelvet ép úgy érti mint a chinait; ezenkívül még amannál sokkal tekintélyesebb száma azoknak, kik sem szászul, sem németül nem tudnak, és most csupán a Bauszner ur pilatusi igazságszeretetéért erőszakoltassék rá azokra a németnyelv. Uram! az ilyen egyenjogúságot keresse ön a holdba!

Bauszner ur számoló beszédében a jellem domborításához igen eklatans példát nyújt; azon rész, hol elbeszéli, hogy ők (t. i. a szászok) miként akarták rászedni az igazságügyért egy törvénytelen rendelet kiadására. De fájdalom, a miniszter tapintatossága és igazságszeretete ama 11 jó urnak ezen nemes hazafi törekvését is megbukattatta.

A miniszter ígéretét, hogy a mennyiben a királyi tábla elnöke törvényellenesen járt volna el desaviurozni fogja és törvényes állapotot hoz létre, kibocsájtott rendeletében teljesítette is pontosan. Hogy a táblai elnök tapintatosan és a törvény értelmében járt el, annak a miniszter nem oka, valamint annak sem, hogy Bauszner urnak a törvény nem tetszik. Miért nem igyekezett a nagy hazafi a törvény hozatala előtt képviselő lenni? háttha sikerült volna az egész országgyűlést megbolondítani (?) mert látja uram, most csak a közhalmiakra vagy a szász nemzetre van bolondítási missiójában utalva.

A harmadik csapást az összes miniszterium követé el a brassai vasut ügyében. Ezen csapás abban van, hogy mint a Bauszner-féle urak kívánták, miért nem hozták a vonalt árkonbokon úgy, hogy mindenütt szász helységet érintsen, és úgy vigyék be Oláhországba. De oh Bauszner-féle igazságtalanság! még azoknak a lófájú székelyeknek is akarnak egy darabocskát adni! Pedig ugy-e jó uram, azoknak — ön szerint legalább — közhalmi kötél kellene, melynek most ugy sincs keletje.

Csodálatos, hogy Brassónak a 30.000 et meghaladó lakósi közül csak az a 7500 szász nem akar a székelyeknek vasutat adni, a többi meg igen, — holott Brassóban is, sem a kereskedés, sem az ipar épen nincsen az ők kezükben.

A negyedik, és legnagyobb csapás: a „Nemere.” Ez az istennélküli lap nem átalja tisztán kimondani, hogy az a hirhedett jó hazafiság csak jó hazugság, az a nagyszerű cultura meg — oroszánból.

Bizony baj az! mert hisz eddig azt vélte a világ, hogy isten tudja minő magasztalás- és bámulásra méltó dolgok vannak ama chinai fal mögött, de most érzi, hogy az oroszán bőr alatt mi van!

Nem érdektelen az is, hogy az új Mózes miként akarja a választott népet az ígéret földére bevezetni, ama nagy egyesülés után. Azt véli ő, hogy valami újat talált ki, pedig ez már régebb a Fróhner-féle epochalis esetnél, mert ez 750 esztendő taktika.

Azt mondja Bauszner ur, hogy ahhoz a párthoz csatlakoznak, melyik többet ad. (Még tán ahhoz is, melyik a csatlakozás mellett semmit sem ad.) Ugyan jó uram, ne tréfáljon, mert megijeszt bennünket. — Bauszner ur szeretné, hogy a szászok Magyarország testén egy iekélyt, egy tyukszemet képezzenek; de azt nem gondolja meg, hogy most olyan mütők vannak, kik a tyukszemet úgy kivágják, hogy a patiens észre sem veszi.

Meg arra a „Siebenbürgische Blätter“re vicsorítja fogát Bauszner ur oly keményen. Vigyázzon az, mert még megessi, aztán tüzes csepüt köpdös és végül rózsaszin szalagot huz ki szájából!

Óh boldog Kőhalom!!! . . .

Választási mozgalmak.

Kézdi-orbai székben írják lapunknak! hogy az ottani baloldal f. hó 27-ikén értekezletet tartott, melyen megjelentek egyebek közt Papp Lajos, Bakcsi Ferencz, Kühnle N., a háromszéki baloldal ösmeretes tényezői. Ez értekezlet elhatározta kézdi-orbai székben, a Deákpárt által fölléptetett Tisza Lajos miniszterrel szemben ellenzéki jelöltet állítani. A jelölést egy küldöttségre bízván, az dr. Cseh Károlyt ajánlotta, a ki mindjárt beszélt is politikai álláspontjáról.

F-Fejérmegye belkerületében több lap szerint gr. Nemes János volt képviselőjelöltnek hirdelve. Biztos forrásból vett értesülésünk szerint azonban gr. Nemes határozatlan nem fog fellépni. Hogy kit léptetnek fel még nem tudhatni, közelebből leendő értekezlet jelölés végett.

Bukarest, máj. 24.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kétségbeejtő aggodalom tartja a legnagyobb igaztottságban itten Bukarestben és egész Oláhdonban a földmivelő osztályt. A szárazság miatt ma holnap csaknem kopárok lesznek a rétek és mezők. A forróság oly pontra ért, mely más időben caniculán is szokatlan volt. Tikkasztó a hőség az emberekre és megöli a növényekre. Az aggodalom tehát méltó. Ez pedig bennünket is érdekel, miután töröküzében az egész behozatal hazánkba innen történik. Termésre pedig ily előzmények után alig van kilátás, miután az őszgabonák fejüket hányva — a szárazság miatt egészen megcsökönyösödtek; a törökbuza pedig a mi ki kelt szárazon, elsárgultan áll a földben.

Ezen szomorú eseményvel kapcsolatban megemlítem a nép vallásos hitét és bizalmát, mit az imában keresnek sorsuk jobbra fordulásiért. Tegnap az utczákon mindenütt dobpergéssel és jajszéklő kiabálásokkal adták tudtul a népnek, hogy ma általános imára kell gyűlniök. Ugyis lett! Ma kora reggel ezrenként sorakoztak a templomok körül az egész városban. Az iparos műhelyét, a kereskedő kereskedését, szóval mindenki üzletét bezárta és sietett az ur kegyelméért esedezni. Katonák, tanulók és a társadalom minden osztályához tartozók egy sorban állva indultak — mintegy kétszáz pappal élükön — ki a mezőre. A tömeg előtt mindenféle szent képeket, közben a lobogok ezreit és hátul egy koporsót vittek. A koporsó szent Demeter porait tartalmazza, — hitük szerint — melyet négy pap cipzelt a vállán.

Vajha imájuk után — bár — jobbra fordulna az időjárás. Ha még néhány napig tart a forróság semmi termés nem leend az idén. Ennek pedig második sorban mi érezzük keserű nyomását, mert a kivitel — mit eddig is szándékoztak eltiltani, most kétségkívül jó előre fogják eltiltani.

K á s z o n i I s t v á n.

V i d é k.

Árapatak, 1872, május 26.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kérjük legyen szives, az alábbi tudósításunkot becses lapjában közre adni.

Árapatak községünkben jelen év május 15-én délután két órakeresztig a követválasztó jogosultak összehívására kiküldött bizottság, alig másfél órai munkálkodás után, csak hamar a munkálattal készen volt.

Az eredmény az, hogy az eddigi 8 ftos censusok közül 26-ból csak 3-at irtak bé. — Ki lévén közhelyen függesztve a névsor, egész méltatlankodással kezdettünk zsibongni körülöttele, s részrehajlással vándolni az összeíró bizottságot, hogy az önféjűleg járt el, s kénye — kedve szerint hagyta ki ezt, meg amazt; készen is voltunk vele, hogy ez önkényű eljárás ellen panaszt tegyünk, — míg történetesen rá jöttünk azon kulesra, mi az egésznek a nyitját meg magyarázta. Ugyan is:

Az eddigi választó jogosultakat census szerint úgy irták össze, hogy a kinek neve után 8 frt földadó volt írva, az be ment, valamint mindenki ki ennél többet fizet. — Most meg azt mondják, hogy ebben a földadóban benne van a rovatál is, s a ki jelenleg 23 frt. földadót fizet, annak csak 10-et lehet beszámítani, vagy más szavakkal mi az adót 23%-el fizetjük, a választásnál pedig csak 10%-et számítanak be.

Ez az oka, hogy most 26-ból csak 3 ment be.

Hanem már most azt kérjük lehet-e az, hogy a multkor úgy, és most így számítják? lehet-e az, hogy a jogot és testvérét a köteleiséget úgy értelmezzék, hogy mikor én fizetem a kormányt: ő 23%-al vegye föllem, mikor meg ő fizet nekem — jog élvezetben részesít — akkor nekem 10%-et számítson be, ez nevettség. Nem bánjuk, jó szívre rá állunk a 10%-ra csak hogy már a két mérték egyforma legyen; — de bé mérni 23 s vissza kapni 10-el: e jogsérelem, ez nem igazság, pedig írva van: Justitia est regnorum fundamenta.

Az árapataki kimaradt választók közül többen.*)

Nagy-Ajta, 1872. Május 22.

Községünk ma egy rémületes tüzetnek volt színhelye.

*) Ezen felszólalást annyival inkább közre adjuk, mert már több felől hallottunk panaszokat az összeíró bizottságok eljárása ellen. Szükség esetén magunk is elmondjuk nézeteinket ez ügyre vonatkozólag.

S z e r k.

A lakosok nagyrésze mezei munkával lévén elfoglalva, más része pedig saját élelme megszerzése végett a vasut építésnél dolgozott, — midőn délutáni 3 órakeresztig egy székelő gazda csűrében tűz ütött ki, — mely pár percz alatt négy gazdának — minden gazdasági épületét, lakházaival együtt egészen lángba borítá.

Midőn a sűrű épületek a tűz által már annyira el voltak borítva, hogy a melelegség, és a szél által a földszinére lenyomott füst és láng miatt azoknak közelébe élet veszély nélkül menni nem lehetett, akkor érkeztek haza munkájokról a tulajdonosok, — kik közül egy timár mester ember állítólagosan házában volt kikészített marhabőrök után örülten bérohant; míg ott holmit öszeszeditet volna, az épület gerendái beszakadván — a tűz által elborítatott; hasztalan volt a már meglehetősen számmal öszeszeregeltettek minden törekvésök, mert — onnan nem volt többé kiszabadítható, s a legnagyobb kinok között mult ki. Össze égett hulájja a tűz leszakadása után megtaláltatott s azonnal koporsóba záratott.

Leégett összesen 4 lakó ház a benne volt butorzat gabona és élelmi cikkekkel együtt, 5 csűr, 4 istálló s több gazdasági épületek.

Ide vonatkozólag nem hagyhatom érintetlenül azon ténnyt, hogy mélt. Beldi Tivadár ur — ki történetesen községünkben jelen volt, akkorra erélyt fejlett ki néhány ügyes és tevékeny székelő segítségével, mely méltánylást érdemel.

Egy anya alig 3 éves gyermekének életét neki köszöni, mert mihelyt értesült azon körülményről, miszerint a tűz által elborított házak egyikében egy ártatlan gyermek fetreng, saját élete veszélyeztetésével bement, s azon szobából, hol már az égő gerendák és a fedélzet beszakadva voltak kimenté gyermekét. — Községünk ez alkalommal tanúsított lelkes tevékenységéért köszönetét nyilvánítja. Adja Isten, hogy az ő példája ébressze fel mindnyájunkban a felebaráti kötelesség szent érzetét.

X. X.

Zágon, május 23.

Május 21-én tartott meg Zágonban a helybeli nőegylet által a leányiskola javára rendezett zártkörű bál, még pedig a résztvevő közönségnek, tetszése és teljes megelégedése közt. A szépen öltözött fiatalok egész gyönyörűségére szolgált a női közönségnek, s a kicsin ugyan, de igen csinosan feldíszített táncsterem is eléggé megfelelt a szép publicumnak. —

Szünetek alatt a helybeli nők és férfiakból álló vegyes kar énekelt néhány dalt szép sikerrel s az egész közönség tetszése közt.

Az éjféli szünet alatt a nőegylet tagjai által össze gyűjtött igen csinos, s nagyszámú értékes nyerevények sorsoltattak ki. Azon körülmény, miszerint rövid idő alatt több mint negyven kisorsolandó tárgy gyűlt egybe, eléggé bizonyítja a helybeli nőknek ezen nemcsak cél iránti élénk részvétét s áldozatkészségét.

Meg is jutalmaztatott bőven ezen szent cél ügyében tett minden fáradozás és áldozat a minden várakozást felülmúló, s még csak nem is remélt eredmény által. Ugyanis a tetemes költséget leszámítva 120 frt. tiszta jövedelem jött be. Elég nagy nyereség ez egy szerre az ügynek, melyre annak fordítása határozva van.

Román lapszemle.

A „Federatiunea“ Hodosiunak egy programmját közli Erdélyre nézve.

Jelen körülmények közt mit kell tenni? erre Hodossiu így felel:

Az erdélyi románoknak ma — midőn az ország alkotmányra föl van függesztve, s azon törvények, melyek a románoknak saját hazájokban a többi nemzetekkel egyenlő politikai s nemzeti jogokat biztosítanak, el vannak törölve, azon kell lenni: hogy mielőbb egy erdélyi országgyűlés hívassék egybe. Így az erdélyi románok választanak ugyan képviselőket, de nem a pesti országgyűlésre, hanem azért: hogy képviselőik egy erdélyi országgyűlés egybehívását, s így az ország autonómiáját szorgalmazzák. Az erdélyi politikai román nemzet s ennek hivatalos nyelve el vannak kobozva, de elveszve nincsenek. Még vissza lehet s kell azt szerezni.

V e g y e s.

(Berzenczey László) annyira megijedt a szászok többszöri insultálásától, hogy ijedételeben megvásárolta a „nap“ című vendéglőt, és biztos értesülésünk szerint, állandóan itt Brassóba fog lakni.

(Berzenczeynek) május 19-ikén éjjel történt megtámadása után — hirszerint a szászok — újabb merényletet

tettek ellene, nevezetesen e hó 26-ikán éjjel ablakait verték be, 27-én éjjel pedig 16-on kísérelték meg a támadást, de ez alkalommal minden siker nélkül; 28-ik éjjelen meg a „nap“ vendéglő ablakait verték be, melyet Berzenczey csak a napokban vásárolt meg. Ez utóbbi alkalommal a kárt nem Berzenczeynek, hanem egy szász testvéröknek tették, ki mint eddigi tulajdonos felelős az épületért mindaddig, míg új tulajdonosa átveszi. Hogy ily esetek nálunk előfordulhatnak az igen természetes. Mutatja ez az illető vizsgáló bírónak lelkiismeretes nyomozását.

(Két rendőrkém s 16 támadó.) Berzenczeynek harmadszori megtámadása alkalmával, mint beszélik, két rendőr a Berzenczey szállásával szemben levő luth. temetőben volt elrejtve. Háláttan a világ! nem is tudja hol van a jó akarat és mégis kárhozott. Pedig ha megdölgödjük, hogy mily tapintatos eljárás volt ez a rendőrség részéről, különösen ilyen esetben, midőn a támadás idejét senki nem is sejteti (?): az elismerést meg nem tagadhatjuk. De más részről — ha csakugyan igaz lenne — a mit beszélnék, hogy a 16 támadó megfutamatása alkalmával egy elbukván, azon keresztül szaladt a két rendőr, és még sem sikerült egyet is elcsipni: akkor ez a rendőrség mint oly páratlan elővigyázó és oly hártalanul ügyetlen, — méltán érdemelné meg, hogy közülök egy párt a bécsi világkiállításra „példának okáért“ elküldjenek.

(A sepsi-szl.-györgyi) protestans tanoda idei május hó folytán a következő kegyadományokban részesült.

a. Barothi m. k. járásbíró tekintetes Csizsér Albert ur küldött 25 frt. készpénzt.

b. Református püspök és királyi tanácsos főtiszteletű Nagy Péter ő méltósága fejedelmi házasság-mentvénydíjából ajándékozott 100 frt. készpénzt.

c. Ploesten lakó Gál Károly hazánkfia — buzdítatva azon elismerő nyilatkozatok által, melyeket sepsi-szent-györgyi egyik derék iparos Bikfalvi Ferencz és Szöcs József ploesti tanító urak, barátságos találkozás közben, a sepsi-szt.-györgyi református tanoda állása felől tettek — említett tanoda javára Bikfalvi urnak kézbesített egy darab 10 frankos aranyat.

d. A tanodai énekkar a május 9-ikén sepsi-szent-györgyön megtartott hangverseny tiszta jövedelmével átszolgáltattott 197 százkilencvenhét forintot és 17 krajczárt. —

Ez utóbbi összegben befoglaltatik azon 10 forint is, melyet a rendőrség a városi díszteremnek a hangverseny alkalmávali használatáért, a fenálló gyakorlat szerint előre lefizetett, de a tekintetes városi előljáróság a kegyeletes cél iránti tekintetből, utólagosan jóindulatlag vissza ajándékozott.

Mindez üdvös célú s igen kedvesen vett adományokért a segélyezett tanoda nevében a közmívelődés szent ügyét ily lelkesen pártoló kegyes adakozóknak, őszinte halás köszönetet nyilvánít a tanoda igazgatósága. Sepsi-szt.-györgy 1872. május 25-én.

(A „Magyar Ujság“) egy levelet közöl Kossuthól, melyet az Irányi Danielhez intézett. A levél azzal kezdődik: „Olvastam Tisza Kálmán számadó beszédét — még pedig megbotránkozással olvastam azt“. E megbotránkozását abban találja igazoltnak a levél írója, mert Tisza szenvedélyes kikéssel támadta meg a 48-as pártot, a mi valóságos botránynak nevezhető. Ez — ugymond — oly vastag tapiatlanság volt, mely Tisza ur államférfiúi képességének hitelét nagyban csökkentette. Ezek után kimondja, hogy Tisza működése csak Lónyay malmára hajtja a vizet épen azon perczen, midőn neki vállvetve az ellenzék többi árnyalataival oda kellene törekednie, hogy a jobboldalt megdöntse, mely — ugymond Kossuth — ha a jelen választásoknál is többségre vergődik, egyértelmű lenne Magyarország halálával. Kiemeli továbbá Mocsáry Lajos számadó beszédét, mely a párt józan politikájának magatartásáról dicsően tanuskodik. A főfeladat az ellenzék részéről megbuktatni a Deákpartot, mely régen azzal ámitja a nemzetet, hogy a haza államiságának feláldozásával legalább parlamentarizmust tett szert. Nem mondom — végzi a levél írója — hogy e pártnak, melyet én a corruptió pártjának tekintek — megbuktatása által a haza rögtön meg lesz mentve, de legalább e „chance“ a megmentés lehetőségére vezet. Azért az összetartó erő az ellenzék részéről csak is e célért tizze ki magának mellőzve minden ambíciót és hatalomra vergődő vágyát.

(Az aratás idejére,) mint minden évben, úgy az idén is megengedte a közös hadügyminiszterium, hogy a gyalogságból és a vadászapatokból önkényen jelentkező katonák mezei munkákra használathassanak. A bejelentés és a szükségelt szám megállapítása után a munkások 3 heti szabadságot fognak kapni. Az ilyen munkások kirendelése iránti megkeresések az illető csapatparancsnokhoz intézendők.

(Budavár) bevételének évfordulati nevezetes fegyvertényét az idén is megülte a kegyelet, megemlékezés az esetektől, kik a krisztinavárosi temetőben nyugosznak. F. hó 20-án reggel gyászisteni tisztelet tartott a vizvárosi plébánia templomban, délután pedig felkeresték a sirokat, hogy a megemlékezés koszorúval ékesítsék fel. Valószínű, hogy jövőre már emlékszóbor fogja jelölni a helyet, hol az esettek alusszák utolsó álmaikat.

(Ördögűző püspök.) Flórenczben közelebb igen különös törvényszéki tárgyalás ment végbe. — Carni palmyrai (in patribus infidelium) püspök Flórenczben hosszabb időn át mint ördögűző volt ismeretes. Carni ezen mesterséget természetesen a hatóság tudta nélkül már hosszabb idő óta űzte. A püspök urnak azonban utóbb már valóságos maníja lett az ördögűzés, úgy hogy a kiről gyanította, hogy a rossz szellem által van megszállva, akarata ellenére is megexorcizálta. Így történt az közelébb, hogy bizonyos Ginelli nevű munkást nehézségkor lepette meg, s a püspök ur kapott az alkalmon Ginellit egy Flórencz melletti villa kápolnájába hurcoltatta, hol ötvenkét órán át megkötözve tartotta és kegyetlenül megexorcizálta. A dolog a hatóság tudomására kerülvén, ez nem vette tréfára a dolgot, hanem a különös kedvelés miatt a püspök urat, s az ördögűzési műtétet végrehajtani segítő assistenst hat havi fogságra ítélte, s konstata, hogy Carni ő eminenciája ördögűzésének nem lett más eredménye, mint hogy a szegény munkás több helyen megsebesült, s még jobban megbetegedett. Ezzel azonban a dolog nem ért véget. Carni ő eminenciája nem tartotta tanácsosnak a fegyelmi hatóság fennebb említett tárgyalására megjelenni, s így in contumaciam mondatott fölötté itélet. De az ügyet törvényszék elé vitte s Flórenczben most a törvényszéki tárgyalás alkalmából, érdekes leleplezéseket várnak az ördögűzés hasznai fölött.

(Műszaki csapatok a honvédségnél.) A „L. C.“ állítólag jól értesült oldalról a következő hirt hozza: Miután kevés kivétellel majd minden képviselőjelölt —

pártkülönbség nélkül — felvette programjába a honvédműszaki csapatok felállítását, a védelmi törvények a fentebbi értelemben leendő megváltozása az országgyűlés legközelebbi ülésszakában bizton várható; és miután másrészt a nevezett csapatok felállítása magasabb helyen elvben elfogadott, az erre vonatkozó bizottsági munkálatok a honvédelmi miniszteriumban legközelebb meg fognak kezdetni, hogy a törvényhozás intézkedései a magok idején gyorsan életbeléptethessenek. Ez annál indokoltabbnak látszik, minthogy a közös hadsereg különben is aránylag kevés műszaki csapattal rendelkezik, és azok mai időben a legfontosabb tényezők a háboruban. Tekintve azon körülményt, hogy a honvédség ma már 150,000 harcost számlál, az ilyen műszaki csapatok felállítása semmi nehézségbe sem fog ütközni.

(Nagyelőkü hagyomány.) A külügyminiszter urnak nemrég elhunyt nagynénje, Andrássy Seraphine grófnő végrendeletében általános örökösül az orvosi fakultást nevezte ki. Többféle hagyományok levonása után, melyben a Rochus kápolnára hagyott 1000 frt is bennfoglalatik, mintegy 25—30,000 frtot hagyott alapítványul, melynek kamatja orvosnövendékek ösztöndíjára lesz fordítandó: Értékben mintegy 25,000 frt. hagyott még hátra, mely felől aként rendelkezett, hogy az eladási ár három negyed részben pedig a pesti gyermekkorházé legyen. Ismerőseinek ékszereket s egyéb becses apróságokat hagyományozott.

Közgazdaság.

Hadi felszerelési terv. A budapesti ipar és kereskedelmi kamara képviselője Wahrman a bécsi felszerelési enqueteen egy tervezetet készített, mely lényegében a következő. A felszerelés kész cikkek szállítása által akként eszközözendő, hogy azon tizenhét területi osztály számára, melyre az osztrák-magyar monarchia felosztva van, négy csoport állapittatik meg és pedig: a) posztócikkek, b) vászonneműek, c) bakkancs és

bőrneműek d) egyebek. Minden területi osztály az egyes csoportbeli szükségletek számára pályázatot rendel. Ha azonban hadi vagy közigazgatási okok kívánatossá teszik, két vagy több osztály számára is egy és ugyanazon központi felszerelési depotnál lehet a megrendelést tenni.

A szállítás három évre adandó át a vállalkozónak. Az első évre nézve szerződésileg állapittatik meg az ár, a következő évre nézve a többi csoportokban ujjal megállapított árak átlaga alapján tekintettel fuvardíjakra szabattik meg az ár; a szállítást ugyanis az egyes osztályokban bizonyos turnus szerint kell megállapítani, úgy hogy a 17 osztály közül minden évben 5—6 osztályban kifejezést nyerne az árakra nézve is ily módon az előbbi nyertesek árai is szabályoztatnának. A biztosíték kész árukban a Skene-féle szerződés analógiája szerint teendő le és általában a szerződésbe felveendőknél volnának a Skene-féle szerződésnek mind azon pontjai, melyek a kormány által a szerződés pontos megtartására nézve szükségeseknek ismertetnének.

— A magyar keleti vaspálya társaság folyó hó 23-án nem tarthatta meg a kitűzve volt közgyűlést, mert a részvényesek részéről, a határozatképességhez alapszabályszerűen megkivántató részvények nem lettek letéve. Az alapszabályok 48. §-a értelmében ugyanis, ha „a társasági tőkének új részvények kibocsátása vagy elsőbbségi kölcsön felvétele által szaporításáról“ van szó, legkevesebb 30,000, de egy rendes közgyűlésre is, hogy határozatképes legyen, legkevesebb 7500 db részvényt kell letenni. Pedig dacára annak, hogy a bejelentési határidő a leghosszabbra szabott, itt csak 2450, Bécsben 635, tehát összesen 3285 db részvény, tehát fele sem lett letéve az egyszerű határozatképességhez megkivántató részvények minimumának. A legközelebbi közgyűlés napja még e hét folyamában fog az igazgatótanács által megállapittatni.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orbán Ferencz.

Hirdetmény.

Sepsi-szent-györgy város piacán a Korház-utcában 539 számú szilárd anyagokból épült ház, mellék-épületek és gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ügyvéd Kökői Endrénél S.-Szt.-Györgyön. 71 1—3

10,122 - 1870. sz.

66 3—3

Hirdetmény.

Folyó év június 6-án, július 4-én és aug. 1-én fognak felsőbb engedéllyel az itteni városi tanácsházon mindenkor délelőtt 9 órakor következő városi malmok árverés útján a többet ígérőknek eladatni, még pedig:

I. június 6-án

a) A Bolgárszegben 520 telekkönyvi szám alatt fekvő Behr Ábrahám féle malom 3 forgókövel 6000 o. é. forint kikiáltási áron.

b) Az Alsó-Tömösön 83 t. k. szám alatt fekvő városi malom 4 forgókövel 10,000 o. é. frt. kikiáltási áron.

II. július 4-én.

a) A Bolgárszegben 657 t. k. szám alatt a „Rech“-en fekvő alsó malom 2 forgókövel 12,000 o. é. frt. kikiáltási áron.

b) Az Ó-Brassói Hátulsó utcában 397 t. k. sz. alatti malom 3 forgókövel 12,500 o. é. frt. kikiáltási áron.

III. augusztus 1-én.

a) A Bolgárszegben 605 t. k. sz. alatt való középső malom 2 forgókövel 13,500 o. é. frt. kikiáltási áron.

b) A 79 t. k. szám alatti városi „Staffen“ malom 16,500 o. é. frt. kikiáltási áron.

A feltételek az árverezés előtt felolvastatnak, de addig is a szokott hivatalos órákban a tanács kiadóhivatalában betekintheők.

A venni szándékozók tehát a megirt napon s órán a 10% bánatpénzzel ellátva a megnevezett helyiségben jelenjenek meg.

Brassó, április 3-án 1872.

A városi és vidéki tanács.

Nyomatott Römer és Kamernél.

Nagy Bazár

Brassóban, piacszér 326 szám.

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. közönség figyelmébe ajánlani, legújabbán érkezett bel- és külföldi következő árucikkeimet:

Mindennemű porcellán szerviz — emailrozva vagy egyébennemű diszítással; férfi és női netzeszer; bőröndök, kizitáskák; szivar szipkák; üvegneműek: poharak, nagy választéku üvegek, aczél és üvegtükrök, lámpák, stb; tém-diszmitű cikkek; továbbá dus választékban térfi és női ingek, gallérok, nyakkendők, francia kéztyük; angol esernyők; pálezák; chinai ezüst kanalak, kések; gyermekjáték a legizletesebb és a legczélszerűbb választékban.

Minden árucikkemet a legjutányosabb árban és a t. közönség teljes meglegedésére kívánom adni.

Vidéki megrendeléseknek is pontosan fogok eleget tenni.

67 3—0

Tulsek Gábor.

Schwarze A. és Bartha

Brassóban a piacon 16 szám alatt

ismert szoliditással készít legújabb divatu és igen tartós

mindennemű férfi öltönyöket.

Egyszersmind ajánlja a t. cz. közönségnek nagyválasztéku kabát, nadrág és mellény szöveteit a legjutányosabb árakon. 65